

La gota malaia de la pobresa

La setmana passada es van presentar els resultats de l'informe elaborat per Càritas Europa sobre l'impacte de les mesures d'austeritat aplicades en els països més afectats per la crisi. Una de les dades que més ha transcendit és que Espanya encapçala la llista, després de Romania, dels països amb més risc de pobresa infantil, que se situa al 29,9%, quasi nou punts per sobre de la mitjana europea. El ministre Montoro ben aviat va respondre a l'informe de Càritas posant-ne en dubte la fiabilitat i criticant que s'hi sobredimensiona el risc de pobresa infantil. Els arguments del ministre apuntaven, d'una banda, que aquest tipus d'estudis que mesuren la pobresa relativa cauen en falsedats estadístiques. I, de l'altra, que els resultats de l'informe no es corresponen amb la realitat d'un país que està sortint de la crisi. Novament, des de la responsabilitat política es desacrediten els resultats d'informes elaborats per experts amb l'objectiu de diagnosticar la realitat i analitzar el canvi social.

La setmana passada també es va presentar l'informe *Análisis y perspectivas 2014. Precariedad y cohesión social*, elaborat per la Fundación Fomento de Estudios Sociales y de Sociología Aplicada (Foessa) de Càritas. Foessa elabora, des del 1966, informes sobre la realitat social espanyola. En el pròleg d'aquest últim informe es recorda que: "Per qui d'alguna manera és responsable de la direcció de la vida social, és una exigència ètica no

conformar-se amb el coneixement intuïtiu i superficial dels fets, i molt menys, falsejar o dissimular; i això, tant per l'amor a la veritat com per una necessitat funcional, ja que, sense aquest coneixement, no poden adoptar-se decisions encertades". Contràriament, Montoro va declarar que "aquests informes són estudis purament estadístics". Cal fer alguns apunts en relació a tot plegat.

L'indicador de pobresa relativa identifica el percentatge de persones que tenen un ingrés inferior al 60% de la renda mediana –és a dir: no és la mitjana la que fixa el llindar, sinó el punt on se situa la meitat de la població quan l'ordenem de menys renda a més renda-. El seu caràcter relatiu explica per què quan creix l'economia creix el llindar de pobresa, i viceversa. Com a conseqüència, quan to-

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

ta una societat s'empo-breix pot ser que el percentatge de pobres es mantingui més o menys igual, tot i que empitjoren les condicions de vida de moltes persones. L'indicador és útil per saber si augmenten les desigualtats internes en consonància amb el cycle econòmic, però és menys vàlid per caracteritzar la

pobresa en un context de crisi. Per això encara és més preocupant el que passa a Espanya i a Catalunya, on la taxa de pobresa relativa augmenta simultàniament a la caiguda del nivell de renda. És a dir, creixen les desigualtats i també creix la pobresa.

Però sembla que a Montoro no li preocupen les condicions de vida de la població espanyola, sinó el fet que les dades estadístiques contradiuen la seva tesi sobre la sortida de la crisi. En aquest sentit, seria bo recordar que, com explica l'informe Foessa,

l'últim trimestre del 2013, quan el ministre ja argumentava que es començaven a veure brots verds en l'economia, va seguir augmentant el percentatge de llars sense ingressos: de 300.000 l'any 2007 a 700.000 a finals del 2013. La mirada macro de Montoro el situa en un terreny de lectures interessades que l'allunyen de la realitat més quotidiana de la població. Les dades no haurien de servir per legitimar pronòstics econòmics, sinó per dissenyar polítiques socials amb efectes immediats sobre les condicions de vida. Però Montoro no és l'únic que es manté impassible davant la pobresa que assenyalen les estadístiques i que pateix la població.

Només cal recordar el debat monogràfic que es va celebrar fa unes setmanes al Parlament de Catalunya, i que va concloure sense cap pacte nacional sobre la pobresa. L'immobilisme del govern català, i espanyol, davant de la misèria quotidiana de moltes famílies contrasta amb el dinamisme de la ciutadania: sembla que només s'avança en les solucions quan es pressiona des del carrer. Dos exemples: la setmana passada es va iniciar el tràmit parlamentari sobre la iniciativa legislativa popular de la renda garantida ciutadana amb el suport de 121.191 firmes; l'endemà que la PAH va sumar una nova victòria, en aquest cas a Sabadell, en la intervenció a favor de 10 famílies davant del BBVA.

Negar l'evidència estadística i la realitat social no serveix per canviar-la. La pobresa és una gota malaia per a la ciutadania, tant si els governs la reconeixen com si no.

L'immobilisme dels governs català i espanyol davant de la misèria quotidiana contrasta amb el dinamisme de la ciutadania

ARIANNE FABER

Al nostre país creixen les desigualtats i també creix la pobresa, però sembla que a Montoro no li preocupa

El PSC i els pakistanesos

◆ Pere Navarro ens agrada, perquè s'assembla cada dia més a l'entranyable Frank Spencer de *N'hi ha que neixen estrellats*, que va interpretar amb tanta brillantor l'actor Michael Crawford. Navarro, tanmateix, el supera: no toca res que no es converteixi en un desastre més o menys aparatós. Ell mateix (en Navarro, no en Crawford) deia aquest cap de setmana que, quan el seu partit i el d'Artur Mas es posen d'acord, "passen coses". Veient les coses que arriben a passar (l'acord per BCN World, sense anar més lluny), un no té més remei que preguntar-se si no seria millor que no passés res.

◆ Sense sortir del mateix gloriós cap de setmana, el PSC ve de realitzar un exercici de transparència democràtica realment insòlit: a saber, unes primàries obertes que han ser-

vit per demostrar com es falsegen unes primàries obertes. Es tractava, com sap més o menys tothom, de triar un candidat o candidata a l'alcaldia de Barcelona pel PSC, a escollir entre cinc estimulants opcions: Jaume Collboni, Rocio Martínez-Sampere, Laila Bonet, Jordi Martí i Carmen Andrés. Collboni i Andrés n'han sortit sorprenentment (ehem) vencedors. Llàstima, això sí, que algú detectés una autèntica corrua de ciutadans pakistanesos votant en tres col·legis de Ciutat Vella, i que han aixecat una mala maror considerable sobre la fiabilitat i la transparència d'aquestes "primàries obertes". Les ments malpensades (nosaltres no ho som) hi han cregut olorar l'inconfusible aroma de la tupinada, un fenomen

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRITOR

A Mallorca hem gaudit de processos electorals en què votaven fins i tot persones difuntes

altrament conegut en català reglamentari com a *putxerassu*.

◆ I, tanmateix, si fem un petit esforç per examinar la realitat en els seus paràmetres, descobrim de seguida que no hi ha motiu per a tanta maledicència. Qualsevol que hagi estat client d'un *paki* coneix el fort

interès que sent aquest col·lectiu d'immigrants per les vicissituds internes del PSC, un tema tan apassionant com la teologia negativa del mestre Eckhart. És entrar a un col·legi pakistanès i escoltar enceses discussions sobre corrents sobiranistes, línies oficialistes, aparell de partit i terceres vies. I qualsevol persona mínimament viatjada sap que, a Islamabad, el procés de redefinició ideològica del PSC és un te-

ma de debat candent i permanent entre la ciutadania.

◆ Fa molta gràcia també que ara sigui Collboni, el gran beneficiat del vot pakistanès, qui demani que es declari nul·les les tres meses sospitoses, des de la certesa que els òrgans corresponents del partit no podien admetre aquesta petició. Només ens permetriem un humil consell: i és que a Mallorca, d'aquesta mena de situacions, ja n'hem viscut unes quantes, fins al punt que hem pogut gaudir de processos electorals en què votaven ciutadans llatinoamericans i fins i tot persones difuntes, que pel que es veu sortien voluntariosament de la tomba per votar, en aquest cas, el PP. Ho menciono per si l'aparell del PSC en vol prendre nota i, en la propera exhibició de democràcia interna, vol comptar amb el sufragi d'en Floquet de Neu, ciutadà il·lustre de Barcelona.